

Nieuwe knelpuntberoepen Jobmarkt koelt af, knelpunten blijven

De Vlaamse arbeidsmarkt is minder krap dan enkele jaren geleden, maar dat betekent zeker niet dat de problemen verdwenen zijn. Arbeidsbemiddelaar VDAB publiceert een nieuwe lijst met knelpuntberoepen: jobs waarvoor werkgevers opvallend moeilijk kandidaten vinden. Klassiekers als verpleegkundige en vrachtwagenbestuurder blijven bovenaan staan, terwijl ook nieuwe beroepen opduiken, zoals de matroos of schoonheidsspecialist.

TEKST WILLIAM VISTERIN

1. MINDER KNELPUNTBEROEPEN, DEZELFDE PROBLEMEN

De nieuwe knelpuntberoepenlijst van VDAB telt 227 beroepen. Verpleegkundige blijft één van de grootste knelpuntberoepen, net als boekhouder. Ook technische profielen domineren de top tien. Meer dan de helft van de grootste knelpunten situeert zich in de industrie en bouw, met onder meer werfleider, calculator bouw en industrieel elektromecaniciën.

Dat de lijst korter is dan vorig jaar - toen telde ze nog 251 beroepen - vraagt wel nuance. VDAB stapte dit jaar over op een nieuwe beroepenstructuur, waardoor een rechtstreekse vergelijking met vorige jaren moeilijk is. “Sommige beroepen werden samengevoegd, andere opgesplitst”, licht Joke Van Bommel, woordvoerder bij VDAB, toe. “Daardoor kunnen we niet simpelweg stellen welke beroepen verdwenen zijn van de lijst.”

2. AFKOELING, MAAR STRUCTUREEL TEKORT BLIJFT

De arbeidsmarkt koelt af, maar Vlaanderen leeft nog altijd in een knelpunteconomie. Voor heel wat beroepen is het – al dan niet tijdelijk – moeilijk om geschikte kandidaten te vinden. “De knelpuntberoepenlijst is een prioriteitenlijst en bevat de beroepen waar het het hardst knelt”, benadrukt Van Bommel. “Het is dus niet zo dat omdat een beroep niet op de knelpuntberoepenlijst staat, een werkgever geen moeilijkheden kan ondervinden om kandidaten te vinden.”

De belangrijkste structurele oorzaak blijft demografisch. “Onze arbeidsmarkt is iets minder krap, maar de knelpunten blijven hardnekkig”, oppert Joris Philips, waarnemend gedelegeerd bestuurder van VDAB. “Voor elke 100 mensen die op pensioen gaan, stromen er maar 81 jongeren in op onze arbeidsmarkt. Daardoor zitten we nog steeds met een structureel tekort.”

3. WAAROM VACATURES MOEILIJK INGEVULD RAKEN

Een knelpunt ontstaat lang niet altijd door een tekort aan kandidaten. Vaak speelt een mismatch. Werkgevers zoeken specifieke competenties zoals technische kennis, klantgerichtheid, talenkennis of de juiste attitude. Ook gebrek aan ervaring, mobiliteitsproblemen of zware arbeidsomstandigheden maken vacatures moeilijker invulbaar. Daarbovenop willen de verwachtingen wel eens botsen. Want terwijl kandidaten bijvoorbeeld zoeken naar stabiliteit en voorspelbare uren, vragen werkgevers met hun jobs net flexibiliteit, weekendwerk of tijdelijke contracten.

4. VAN ASSISTENT TOT SOLDAAT: NIEUWKOMERS OP DE LIJST

De nieuwe knelpuntenlijst telt enkele opvallende nieuwkomers, zoals de spoorwerker. Het gezochte profiel betreft hoofdzakelijk techniekspoorwerker bij Infrabel, merkt Van Bommel op. Ook schoonheidsspecialist verschijnt op de lijst. Niet door een tekort aan kandidaten, wel door een gebrek aan voldoende gekwalificeerde profielen én het afhaken door het vele avond- en weekendwerk.

Met soldaat of matroos bij defensie staat voor het eerst ook een defensieberoep op de lijst. “Deze vacatures zijn moeilijk in te vullen, zowel bij landmacht, luchtmacht als marine.” Zo zorgen het strenge selectieproces en de overgang naar het militaire leven voor uitval.

Tot slot is ook persoonlijk assistent een nieuw knelpuntberoep. “Zo’n persoonlijk assistent helpt mensen met een beperking met hun dagelijkse activiteiten. Het beroep heeft geen strikte diplomavereisten. De taken kunnen weliswaar zeer divers zijn.”

5. DE IMPACT VAN AI

De vergrijzing blijft nog jaren zorgen voor een grote uitstroom van ervaren werknemers, zeker in zorg en welzijn. Tegelijk zijn er signalen dat instapjobs onder druk komen te staan en dat het voor starters moeilijker wordt om de arbeidsmarkt te betreden. “De kans bestaat dat AI-systemen vaker instaptaken zullen overnemen”, klinkt het bij VDAB. “Waardoor er meer vraag zal komen naar profielen met meer specifieke of geavanceerde vaardigheden en kennis.”

De 10 grootste knelpuntberoepen (alfabetisch)
Boekhouder
Calculator bouw
Industrieel elektromecaniciën
Machine-operator
Medewerker tuinbouw
Technicus werf-, landbouw- en hefmachines
Verantwoordelijke industrieel onderhoud
Verpleegkundige
Vrachtwagenbestuurder
Werfleider

“Voor elke 100 mensen die op pensioen gaan, stromen er maar 81 jongeren in op onze arbeidsmarkt. Daardoor zitten we nog steeds met een structureel tekort.”

Nog meer interessante artikels te ontdekken op: www.jobat.be